

Areella näringar vid vatten, SOU 2023:103

Betänkande av Utredningen om ändamålsenliga undantag från strandskyddet för de areella näringarna (M 2022:01)

Undantagsbestämmelsen

Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

Inom ett strandskyddat område är det förbjudet att bland annat uppföra nya byggnader.

Byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder (ej bostäder) som behövs för jordbruket, fisket, skogsbruket eller renskötseln är under vissa förutsättningar undantagna från detta förbud.

Undantaget från strandskyddet finns i 7 kap. 16 § 1 miljöbalken (undantagsbestämmelsen).

Utredningens förslag

Undantagsbestämmelsens omfattning

Utredningen har föreslagit att vattenbruket, men inga ytterligare verksamheter, ska läggas till i uppräkningsområdet av verksamheter i undantagsbestämmelsen.

Utredningen har vidare föreslagit att Naturvårdsverket ges i uppdrag att i samråd med berörda myndigheter ta fram vägledning om tillämpningsområdet för undantagsbestämmelsen.

3

Utredningens förslag

Omsättningskravet

Omsättningskravet är ett krav på minsta inkomst som gäller för att en bisyssla ska omfattas av undantagsbestämmelsen.

Utredningen har föreslagit en ändring av kravet som innebär att flera inom de areella näringarna kan använda undantaget, dock inte de som enbart bedriver hobbyverksamhet.

Utredningen har vidare föreslagit att det i lagtexten införs ett varaktighetskrav, som redan gäller i rättspraxis, för att kravet ska bli mer förutsebart.

4

Utredningens förslag

Det funktionella kravet i undantagsbestämmelsen

Det funktionella kravet innebär att exempelvis en anläggning eller en åtgärd för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet.

Utredningen har föreslagit att det funktionella kravet kompletteras med det alternativa kravet att det ska finnas ett funktionellt samband – ett uttryck som återfinns i rättspraxis.

Utredningens förslag

En ny dispensgrund

Utredningen har föreslagit att det införs en ny grund för dispens från strandskyddet för byggnader, anläggningar, anordningar och åtgärder (ej bostäder) som behövs för småskaliga förvärvsverksamheter på landsbygden.